

Μονομελές Πρωτοδικείο Λάρισας: 583/1997

Πηγή: Αρχείο Νομολογίας ΜΘ'98, σελ. 813

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ: Μη τήρηση όρων ασφαλείας. Χρηματική ικανοποίηση. Στα πλαίσια της Α.Κ. 932 η συνυπαιτιότητα λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως.

Δικαστής: Ιωάννης Ζώης, Πρωτοδίκης

Δικηγόροι: Άρης Καραγάλιος, Σπύρος Τσακιστάρας

Επειδή, οι ενάγοντες με την υπό κρίση αγωγή τους, ιστορούν ότι ο Δ.Θ.Σ., σύζυγος της πρώτης, πατέρας του δεύτερου, γιος του τρίτου και της τέταρτης, αδελφός του πέμπτου, αδελφός του συζύγου της έκτης, αδελφός της έβδομης, αδελφός της συζύγου του όγδου, γαμβρός του ένατου, και δέκατης τούτων, εργαζόταν με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου, από 26-9-1984, στο τμήμα ραφιναρίας, του ευρισκομένου στα Φάρσαλα, βιομηχανικού εργοστασίου της εναγομένης, επεξεργασίας βαμβακόσπορου και ελαιούχων σπόρων κ.λπ., ως ραφιναδόρος. Όμως, στις 24-4-1996 και περί ώρα 01.40', ο Δ.Σ. εργαζόμενος στη νυκτερινή βάρδια του τμήματος ραφιναρίας του παραπάνω εργοστασίου, στην προσπάθεια του να ελέγξει την πληρότητα λαδιού σε μία δεξαμενή τραυματίστηκε θανάσιμα από προκληθείσα έκρηξη στη δεξαμενή αυτή και ότι το συγκεκριμένο ατύχημα οφείλεται στην ειδική αμέλεια της εναγομένης λόγω μη τήρησης κανόνων σχετικών με την ασφάλεια των εργαζομένων, αφού ως εργοδότης δεν έλαβε, δια των εκπροσώπων της, τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα, όπως τα στοιχεία της αμελείας της εξειδικεύονται, ειδικότερα στην αγωγή.

Ζητούν, δε για το λόγο αυτό, να υποχρεωθεί η εναγομένη να καταβάλει ως χρηματική ικανοποίηση, λόγω ψυχικής οδύνης, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής: 1) στην πρώτη απ' αυτούς (σύζυγο του θανατωθέντος), ατομικά, ποσό (15.000.000) δρχ., 2) στην αυτή, ως άνω ενάγουσα, ως ασκούσα τη γονική μέριμνα του ανηλικού τέκνου της, ήτοι τον Τ.Δ.Σ., ποσό (5.000.000) δρχ., 3) στους τρίτο και τέταρτη (γονείς του θανατωθέντος) ποσό (5.000.000) δρχ. στον καθένα τους, 4) στον πέμπτο (αδελφό του θανατωθέντος) ποσό (3.000.000) δρχ., 5) στην έκτη (σύζυγο του ως άνω, αδελφού του θανατωθέντος) ποσό (1.500.000) δρχ. 6) στην έβδομη (αδελφή του θανατωθέντος) ποσό (3.000.000) δρχ., 7) στον όγδοο (σύζυγο της, ως άνω αδελφής του θανατωθέντος) ποσό (1.500.000) δρχ. και 8) στους ένατο και δέκατη τούτων (πεθερικά του θανατωθέντος) από (3.000.000) δρχ. Ζητούν ακόμη να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινά εκτελεστή και να καταδικαστεί η εναγομένη στα δικαστικά τους έξοδα. Η αγωγή αυτή αρμοδίως εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, που έχει υλική και τοπική αρμοδιότητα (αρθρ. 664, 16 αρ. 2 και 663 ΚΠολΔ), κατά την προκειμένη ειδική διαδικασία των άρθρων 664 έως 676 ΚΠολΔ, και είναι νόμιμη. Στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 71, 299, 288, 662, 914, 932, 346 ΑΚ., ν. 551/1914, 907,908 και 176 ΚΠολΔ. Το αίτημα, όμως, της αγωγής για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ψυχικής οδύνης, στους έκτη, όγδοο, ένατο και δέκατο των εναγόντων, είναι μη νόμιμο και απορριπτέο, καθ' όσον οι ενάγοντες αυτοί, ως αγχιστείες συγγενείς του, ως άνω θανόντος, κατά τα προεκτεθέντα δεν μετέχουν, κατά τα άρθρα 1813 επ. ΑΚ, στην εξ αδιαθέτου διαδοχή, η οποία βάση έχει τον οικογενειακό δεσμό, ούτε περιλαμβάνονται εκ μόνης της τοιαύτης συγγενικής των σχέσεως μεταξύ των προσώπων των περιοριστικώς μνημονευομένων στα άρθρα 57 και 59 ΑΚ κι έτσι δεν θεωρούνται μέλη της οικογενείας του θανόντος, κατά την έννοια του άρθρου 932 ΑΚ (Μ.Πρωτ.Λαρ. 712/1996 Δικ. 1/1997.29). Τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των εναγόντων αυτών και τους εναγομένους πρέπει να συμψηφιστούν εν όλω μεταξύ τους, επειδή υπήρχαν εύλογες αμφιβολίες για την έκβαση της δίκης (αρθρ. 179 ΚΠολΔ). Κατά τα λοιπά η αγωγή και κατά το μέρος που κρίθηκε νομικά βάσιμη, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν. Πα το παραδεκτό της αγωγής αυτής δεν απαιτείται η καταβολή δικαστικού ενσήμου, γιατί το αρθρ. 15 ν.551/1914, που προβλέπει την ατέλεια για τις αγωγές από το εργατικό ατύχημα, διατηρήθηκε σε ισχύ από το αρθρ. 52 παρ. 8 Εισ.ΝΑΚ (Λέων Ντάσιου Εργ.Δικ.Δίκαιο, Τόμ. Α/Ι, εκδ. δ', 1995, σελ. 464, αρ. 377). Συνεπώς, εν προκειμένω, εκ περισσού καταβλήθηκε δικαστικό ένσημο (βλ. 633343/97 διπλ.

εισπράξεως της ΔΟΥ Φαρσάλων και 203233/97 απόδειξη της ΕΤΕ - κατ/τος Φαρσάλων), παρότι δεν απαιτείται (Π. Παρ. 593/97).

Επειδή, στα πλαίσια της διατάξεως του άρθρου 932 ΑΚ, η συνυπαιτιότητα του ενάγοντος λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως, ως προσδιοριστικό στοιχείο, στον καθορισμό του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης. Δεν χρειάζεται ειδική προβολή της. Αρκεί να προκύπτει από τις αποδείξεις (Αθαν. Κρητικού, Αποζημίωση από τροχαία αυτοκινητικά ατυχήματα, Συμπλήρωμα, έκδ. 1996, σελ. 21, αρ. 146). Στην προκειμένη περίπτωση, από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων των διαδίκων, που περιέχονται στα ταυτόριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά συνεδρίασεως του δικαστηρίου, καθώς και από όλα τα έγγραφα, τα οποία επικαλούνται και προσκομίζουν οι διάδικοι, αποδείχθησαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο Δ.Θ.Σ., κάτοικος εν ζωή Δασόλοφων Φαρσάλων, σύζυγος της πρώτης των εναγόντων, πατέρας του δευτέρου, γιος των τρίτων και τετάρτης και αδελφός των πέμπτου και έβδομης τούτων, προσλήφθηκε, στις 26.9.1984, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, για να εργασθεί στο τμήμα ραφιναρίας, του ευρισκομένου στα Φάρσαλα βιομηχανικού εργοστασίου της εναγομένης, επεξεργασίας βαμβακόσπορου και ελαιούχων σπόρων κ.λπ., ως ραφιναδόρος. Έκτοτε απασχολούνταν διαρκώς και με πλήρες ωράριο εργασίας σ' αυτή. Στην παραπάνω επιχείρηση, ο βαμβακόσπορος μετά από κατάλληλη επεξεργασία μεταφέρεται στο συγκρότημα προπιέσεως, όπου συνθλίβεται και εξάγεται ποσότητα βαμβακέλαιου, η οποία μεταφέρεται, μέσω σωληνώσεων, σε υπέργεια ελαιοδεξαμενή. Στη συνέχεια, η βαμβακόπιτα, που απομένει, μετά από τη συμπίεση του βαμβακόσπορου, επειδή περιέχει κάποια ποσότητα ελαίου, μεταφέρεται στο συγκρότημα εκχυλίσεως, όπου με τη βοήθεια υγρού εξανίου, γίνεται εκχύλιση της βαμβακόπιτας και εξάγεται μίγμα ελαίου-εξανίου, όπου διαχωρίζεται το εξάνιο από το λάδι. Δηλ. το μεν εξάνιο επιστρέφει στη συσκευή εκχυλίσεως το δε βαμβακέλαιο μεταφέρεται στην ελαιοδεξαμενή για περαιτέρω επεξεργασία στο συγκρότημα ραφιναρίας. Στις 24.4.1996 και ώρα 01.40', ο Δ.Σ. εργαζόμενος στη νυκτερινή βάρδια του τμήματος ραφιναρίας, ήτοι από ώρα 22.00' έως 06.00', πήγε στη δεξαμενή ακατέργαστου βαμβακέλαιου για να ελέγξει τη στάθμη του ελαίου της δεξαμενής. Η δεξαμενή αυτή ήταν κάθετη, κυλινδρική, διαμέτρου 5,5 μ. και ύψους 10,5 μ. Στο πάνω μέρος έφερε σταθερή οροφή και στο μέσον αυτής σωλήνα εξαερισμού και άνοιγμα (ανθρωποθυρίδα). Στο εξωτερικό μέρος της, έφερε δείκτη μέτρησης της στάθμης του ελαίου. Ο ως άνω εργαζόμενος ανέβηκε στην οροφή της παραπάνω δεξαμενής από σταθερή κλίμακα παρακείμενης δεξαμενής, καθόσον η δεξαμενή αυτή θα γέμιζε με λάδι μέχρι το χείλος της και ο εξωτερικός δείκτης μέτρησης δεν ήταν ακριβής.

Ευρισκόμενος αυτός στην οροφή της δεξαμενής, στην ανθρωποθυρίδα, επιχείρησε με τη χρήση αναπτήρα να ελέγξει τη στάθμη του ελαίου. Όμως από τη φλόγα του αναπτήρα αυτού, προκλήθηκε έκρηξη, του (εκρηκτικού) μίγματος εξανίου - αέρος, στον κενό χώρο της δεξαμενής. Συνεπεία της εκρήξεως, η οροφή της δεξαμενής εκτινάχθηκε στη στέγη παρακείμενου κτιρίου, μαζί με τον παθόντα, ο οποίος τραυματίστηκε θανάσιμα. Η παρουσία του εξανίου μέσα στη δεξαμενή οφείλεται στη διαφυγή του, μαζί με το λάδι, από τη συσκευή διαχωρισμού του μίγματος (ελαίου - εξανίου) στο συγκρότημα εκχυλίσεως. Η μελέτη πυρασφάλειας του εργοστασίου (αύξ. αριθμ. π.ν. 1766/8.6.1992), αναφέρει, ότι το λάδι φεύγει από τις δεξαμενές μόνο όταν βεβαιωθεί από το χημείο ότι δεν έχει κανένα υπόλειμμα εξανίου, διαφορετικά ανακυκλώνεται στην τελευταία συσκευή. Τη νύκτα του ατυχήματος υπήρχε χημικός στο εργοστάσιο, για τους αναγκαίους ελέγχους. Παρά ταύτα, όμως το λάδι που αποθηκεύτηκε στη συγκεκριμένη δεξαμενή, είχε υπολείμματα εξανίου. Προς αποφυγήν ατυχήματος, θα έπρεπε η δεξαμενή αυτή να έχει πρόσθετα μέτρα ασφαλείας, όπως σύστημα ή όργανα ανιχνεύσεως εύφλεκτων αερίων, που να δίνουν συνθήκες συναγερμού κάτω του κατώτερου ορίου ανάφλεξης. Στη γνώμη αυτή καταλήγουν και οι διενεργήσαντες την αυτοψία τεχνικοί επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας. Έτσι από τα περιστατικά αυτά, προκύπτει, ότι ο θάνατος του Δ.Σ., οφείλεται σε αμέλεια της εναγομένης, η οποία παράνομα και υπαίτια δεν έλαβε, δια την εκπροσώπων της, τα παραπάνω κατάλληλα προστατευτικά μέτρα προς αποφυγήν εκρήξεων και ατυχημάτων στο εργοστάσιο της. Όμως συνυπαίτιος του ατυχήματος και δη σε ποσοστό 60% υπήρξε και ο θανών, ο οποίος επιχείρησε να ελέγξει τη στάθμη του ελαίου της πιο πάνω δεξαμενής χρησιμοποιώντας αναπτήρα, αντί φακού, ενώ

γνώριζε πολύ καλά ότι η παρουσία γυμνής φλόγας ή σπινθήρα μπορούσε να προκαλέσει έκρηξη, εξαιτίας δε του κινδύνου αυτού, απαγορευόταν αυστηρά ακόμη και το κάπνισμα στο συγκεκριμένο χώρο. Περαιτέρω αποδείχθηκε, ότι με βάση τις συνθήκες του ατυχήματος, η αιφνίδια θανάτωση του συζύγου, γιου και αδελφού των εναγόντων, ηλικίας 36 ετών, συντάραξε κυρίως το συναισθηματικό και ψυχικό κόσμο τούτων, οι οποίοι διατηρούσαν άριστες σχέσεις μαζί του, προς αποκατάσταση δε της ψυχικής οδύνης την οποία υπέστησαν, δικαιούνται χρηματικής ικανοποίησης. Χρηματικής ικανοποίησης δικαιούται και ο ανήλικος γιος του θανόντος, Ταξιάρχης, που γεννήθηκε στις 11.3.1994, εφόσον είναι βέβαιο ότι αυτός θα συναισθανθεί στο μέλλον, όταν ωριμάσει ψυχοσωματικώς, ψυχικό πόνο για την θανάτωση του πατέρα του, αφού θα στερείται διαρκώς την ύπαρξη, την παρουσία, τη στοργή και τις φροντίδες του.

Λαμβανομένων υπόψη των κατά νόμον (ΑΚ 932) στοιχείων, πρέπει να επιδικασθούν, ως εύλογη χρηματική ικανοποίηση, στον κάθε ενάγοντα, τα ακόλουθα ποσά: 1) στην πρώτη ενάγουσα ατομικά, σύζυγο του θανατωθέντος, ποσό (3.000.000) δρχ., 2) στην πρώτη ενάγουσα, για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου της, ποσό (2.500.000) δρχ., 3) στους τρίτο και τέταρτη των εναγόντων, γονείς του θανατωθέντος, ποσό (2.500.000) δρχ. για τον καθένα τους και 4) στους πέμπτο και εβδόμη των εναγόντων, αδελφούς του θανατωθέντος, ποσό (500.000) δρχ. για τον καθένα τους, ήτοι συνολικά 13.500.000 δρχ. Κατά συνέπεια η αγωγή, ως προς τους 1η, 2ο, 3ο, 4η, 5ο και 7η των εναγόντων, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, ως και κατ' ουσίαν βάσιμη, όπως στο διατακτικό.